

1395 první věta obč. zák.). Dlužníku přísluší najmě právo, užití obran svých proti dluhu převzatému (§ 1396 obč. zák.). Žalovaní dlužníci mohli tudíž v souzené věci namítati spoluzavinění pojištěncovo, a kdyby takové spoluzavinění bylo prokázáno, byla by na žalobkyni přešla jen poměrná část nároku, příslušející pojištěnci podle § 1304 obč. zák. Jde také o to, jaký vliv na žalobní pohledávku má smír, uzavřený dne 11. května 1932 u krajského soudu v Č. ve sporu Josefa S. (pojištěnce) proti nynějším žalovaným. V tomto sporu se domáhal Josef S. pro týž úraz, který jest i podkladem nynější žaloby, náhrady škody a to na bolestném, na ušlém výdělku po odečtení pojistných dávek žalující pojišťovnou mu poskytnutých, za poškození jízdního kola, šatstva a prádla úhrnem 24.046 Kč a měsíčního důchodu 560 Kč počínajíc dnem 1. dubna 1934. Podle smíru se zavázali žalovaní, že zaplatí žalobci k vyrovnání veškerých jeho nároků, zejména i budoucích jednou pro vždy 34.000 Kč. Tento smír byl ujednán dávno po úraze (jenž se stal 20. září 1930) a po té, kdy poskytla žalobkyně poškozenému pojistné dávky (t. j. podle žaloby v době od 20. září 1930 do 19. září 1931). Ježto tedy nároky pojištěncovy na náhradu škody přešly do výše poskytnutých dávek již před ujednáním smíru ze dne 11. května 1932 na žalující nemocenskou pojišťovnu zákonnou cesí, nemohli žalovaní o této části náhradního nároku se vyrovnávati s pojištěncem a smírem nebyly dotčeny nároky pojišťovny, která na tomto smíru nebyla zúčastněna a v jejíž prospěch podle tohoto smíru ani nic nemělo býti plněno (§ 881 obč. zák.). Tímto smírem byly tedy upraveny toliko vlastní nároky žalobcovy. Mylný jest tudíž závěr odvolacího soudu, že netřeba se v nynějším sporu obíratí námitkou spoluzavinění pojištěncova, ježto prý výše jeho náhradního nároku byla dotčeným smírem s konečnou platností upravena, poněvadž v tomto sporu jde o nároky, které ještě před smírem přešly zákonnou cesí na žalobkyni. První soud usoudil ze skutkových okolností jím zjištěných, že poškozený pojištěnec má na nehodě, o kterouž jde, větší vinu než první žalovaný a to v poměru 2:1. V odvolacím sdělení potírá žalobkyně, která jako strana, ve sporu úplně zvítězivší, nemohla podati odvolání, toto zjištění a z něho odvozovaný závěr prvního soudu. Odvolací soud, vycházeje z mylného názírání na věc, nezabýval se však otázkou poměru zavinění a neučinil v tomto směru potřebná skutková zjištění (viz Sb. n. s. 6370), ač to pro rozhodnutí tohoto sporu má podstatnou důležitost. Spor není tedy zralý k rozhodnutí (§ 510 c. ř. s.).

Čís. 15110.

I když zůstavitel, jenž nebyl zbaven svéprávnosti, trpěl duševní chorobou v době, kdy projevil poslední vůli, jest jeho poslední pořízení platné, nelze-li vyloučiti, že při zřízení poslední vůle jednal v jasném okamžiku.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1936, Rv I 1622/34.)

Zůstavitel — otec žalobkyně a děd žalovaného — zanechal poslední vůli ze dne 28. listopadu 1928, jíž ustanovil universálním dědicem veške-

rého svého jmění žalovaného. Žalobkyně napadá toto poslední pořízení tvrdíc, že zůstavitel v době jeho sepsání trpěl duševní chorobou. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

František Š., zůstavitel, učinil poslední pořízení dne 28. listopadu 1928; částečně byl zbaven svéprávnosti pro duševní chorobu dne 9. dubna 1929. Poněvadž tedy v době, kdy projevila poslední vůli, nebyl ještě zbaven částečně svéprávnosti pro duševní chorobu, bylo podle § 565 obč. zák. věcí žalobkyně, aby dokázala, že prohlášení poslední vůle se stalo ve stavu duševní nepřičetnosti (Sb. n. s. 6437). Tento důkaz se jí nezdařil. Nálezem a posudkem znalce lékaře zjistil první soud, že František Š. trpěl duševní chorobou senilní demencí a to alespoň od srpna 1928, že pro toto duševní onemocnění jest charakteristickou ztráta paměti, jež se týká všech poznatků v době onemocnění, kdežto paměť pro poznatky před dobou onemocnění porušena nebývá, že, poněvadž již v roce 1924 prohlásil Š., aby žalovaný stal se jeho dědicem, nelze vyloučiti, že při sepsování a zřízení své poslední vůle jednal František Š. v jasném okamžiku. František Š. trpěl sice od srpna 1928 duševní chorobou, ale ne takovou, která by naprosto vylučovala u něho zdravý rozum při zřízení posledního pořízení. Svědky poslední vůle zjistil první soud, že František Š. přišel dne 28. listopadu 1928 do advokátní kanceláře, kde prohlásil aby sepsána byla poslední vůle, že určitě a rozhodně pravil, že dědicem veškerého svého jmění ustanovuje žalovaného, že to bylo přání i jeho manželky, aby na statku hospodařil žalovaný, že to také on i jeho manželka slíbili matce žalovaného, že žalobkyně nedostane nic, že jest odbyta, že při tom dělal František Š. dojem člověka úplně duševně zdravého a orientovaného, že mluvil při tom úplně volně bez nátlaku, že dle této projevené vůle byl testament sepsán, Františku Š. přečten, že tento prohlásil testament sepsaný za svoji poslední vůli a také před třemi svědky, na poslední vůli podepsanými, že testament vlastnoručně podepsal. Zůstavitel prohlásil již v roce 1924, že jest vůlí jeho i jeho manželky, aby se dědicem stal žalovaný. Tato okolnost není sice přímo rozhodná pro posouzení duševního stavu zůstavitelova v době, kdy učinil poslední pořízení, ale má přece potud význam, že zůstavitel později skutečně ustanovil tohoto svého vnuka svým universálním dědicem v posledním pořízení. Na tom, zdali zůstavitel byl později zbaven svéprávnosti úplně či jen částečně, nesejde.

Čís. 15111.

K § 4 zák. čís. 70/73 ř. z.

Rozšíří-li společenstvo předmět podniku o nové odvětví činnosti, vyžaduje zásada pravdivosti společenstevní firmy, aby toto rozšíření bylo vyjádřeno ve znění firmy.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1936, R I 253/36.)